

Husdyrtreff 2024, svineproduksjon

Ole og Ruth Andersen driver kombinert besetning med 20 purker i pulja i 7-ukers puljedrift. Purkene er TN70-purker (landsvin x Z-line) som de bedekker med Duroc. I hver pulje blir det cirka 270 smågris, som de selger eller fôrer opp (annenhver pulje med salg eller oppfôring). Til hver pulje kjøper de inn 5 bedekningsklare rekruttpurker.

Grisehuset hos Andersen består av en felles bedekningsavdeling og drektighetsavdeling, to fødeavdelinger med 20 FTS binger i hver og en slaktegrisavdeling med 28 binger. Fôringsanlegget er et tørrfôringsanlegg. Grisehuset er bygd på i flere omganger, siste gang i 2005, men det meste av bygningsmassen er slitt og trenger renovering.

Nøkkeltall Andersen	
<u>Purker:</u>	
Levendefødt per kull	15,3
Dødfødte per kull	0,8
Avvent per kull	13,5
Døde til avvenning %	11,7%
Beregnet antall avvente per årspurke	31,9
Tomdager	9,6
Grisingsprosent %	89%
Antall årspurker	59,6
<u>Smågris:</u>	
Daglig tilvekst, gram	605
Fôrforbruk FEn per kilo tilvekst	1,7
Dødelighet %	0,9 %
<u>Slaktegris:</u>	
Daglig tilvekst, gram	1100
Fôrforbruk FEn per kilo tilvekst	2,69
Dødelighet %	1,5%
Kjøttprosent %	60,5%

Sønnen til Ole og Ruth, Anders ønsker å overta gården og fortsette med svineproduksjon, men han er usikker på kombinert drift er den beste måten å drive på.

Oppgave 1

- Vurder fordeler og ulemper med å drive ren smågris- eller slaktegrisproduksjon mot det å drive med kombinert svineproduksjon.
- Velg en av alternativene for videre drift og skisser opp hvordan et nytt fjøs eller påbygg/renovering kan se ut. Lag et forslag til bingeløsninger og hvor mange binger og avdelinger som vil trenge. (Husk å ta utgangspunkt i konsesjonsregelverket)

Oppgave 2

Resultatene Ole og Ruth har oppnådd de siste årene sammenlignet med tallene fra Ingris (2022), har vært bedre enn gjennomsnittet på purkene, men under gjennomsnittet på små- og slaktegrisen. Anders har ambisjoner om å gjøre det bedre enn sine foreldre når han overtar drifta. Gitt at han fortsatt velger å drive med kombinert drift, hvordan vil endring av disse faktorer vil gi utslag økonomisk:

- a) Redusere dødelighet i dietida med 1%
- b) Redusere fôrforbruk 0,2 FEn per kilo tilvekst hos smågrisen
- c) Redusere fôrforbruk med 0,1 FEn per kilo tilvekst og øke tilveksten med 20 g/dag hos slaktegris

Oppgave 3:

De siste årene har det vært stort søkelys på dyrevelferd i norske svinebesetninger.

- a) Nevn minst tre faktorer som gir økt dyrevelferd for grisen i et vanlig fjøs. Hvorfor bidrar disse faktorene positivt for grisen?
- b) Diskuter fordeler og ulemper ved å gi all gris i en besetning tilgang til uteareal. Hvilke utslag vil det gi på produksjonsresultater og økonomi?

Oppgave 4:

Norsvin SA og Nortura er to samvirkeorganisasjoner. Norsvin er en avl- og interesseorganisasjon for svineprodusenter. Nortura tar imot dyr og egg fra hele landet, slakter og videreforedler. I tillegg er Nortura markedsregulator på kjøtt og egg gjennom Totalmarked kjøtt og egg.

- a) Redegjør for hva samvirke er og hvordan det fungerer. Hvilke fordeler er det å være organisert i et samvirke?
- b) Hvilke fordeler og ulemper er det å levere dyr til et slakteri som er eid av en samvirkeorganisasjon kontra et privateid slakteri?

Nyttige linker:

- Filmer fra Norsvins studiekurs: <https://www.youtube.com/@NorsvinSA>
- Marginalverdier: <https://norsvin.no/wp-content/uploads/2023/01/Marginalverdier-1.-halvar-2023-jan.pdf>
- Ingris årsstatistikk: <https://norsvin.no/ingris-arsstatistikk/>
- <https://svineportalen.no/>
- Regleverk om konsjesjon: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2004-04-01-611>
- Forskrift om hold av svin: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2003-02-18-175>